

Challenge Utrecht schoon!

Naam, klas en datum: _____

Doe een cleanup met je klas!

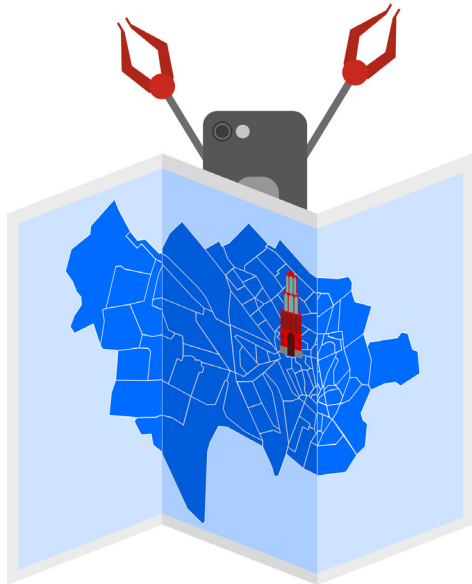

Wat ga je doen?

Met een groepje klasgenoten ga je zwerfafval opruimen in de stad. Dat heet een cleanup. Jullie kiezen voor één soort afval, zoals lachgaspatronen, of blikjes energiedrank. Daar ga je extra op letten. Je telt dit afval en je ruimt het op. Daarna bedenken jullie oplossingen: hoe kun je dit zwerfafval voorkomen? Maak een filmpje over jullie cleanup en de oplossing.

Wat heb je nodig?

- kaart van Utrecht
- afvalgreepers, hesjes, handschoenen, vuilniszakken
- telefoon om mee te filmen
- turflijst en pennen
- een telefoon met eventueel de app Litterati

Leerdoelen

- Je ontdekt door de cleanup hoeveel zwerfafval er in de stad is.
- Je doet zelf een klein onderzoek.
- Je bedenkt samen met klasgenoten oplossingen voor minder zwerfafval.
- Je kunt jouw oplossing overtuigend vertellen.
- Als je de app Litterati gebruikt: je helpt mee aan wereldwijd onderzoek naar zwerfafval.

Bronnen

Op deze sites staat informatie over zwerfafval en opruimacties:

- www.utrecht.nl/zwerfafval
- Wandelen en plasticrapen in Utrecht: www.plandelen.nl
- Litterati: www.litterati.org
- www.worldcleanupday.nl
- www.supportervanschoon.nl/utrecht

Filmpjes

- Zwerfinator: cursus #zwerfie voor dummies: <http://zwerfinator.nl/zwerfie-voor-dummies/>
- Dolores Leeuwin als supporter van schoon: <https://youtu.be/TIMOBjojNHQ>
- Kunstwerk walvis: <https://youtu.be/55J48EUa3-0>
- Statiegeld op peuken: <https://www.rtlnieuws.nl/editien/laatste-videos-editien/video/4815221/statiegeld-op-peuken>
- Keep It Clean – Vlieg mee met Harry: <https://youtu.be/gDRza6bQZ08>
- Welke bevolkingsgroepen veroorzaken zwerfafval? <https://youtu.be/JvCysaBWT4c>
- World Cleanup Day 2020 Aftermovie: <https://youtu.be/OPl1oYiJ1LI>

Inleiding

Zwerfafval zie je overal. Van lege flessen in het park tot blikjes in een sloot. Veel mensen ergeren zich aan die rommel. Er komt ongedierte op af en het kost veel geld om alles op te ruimen. Weet jij hoelang zwerfafval blijft liggen als niemand het opruimt?

Hoelang doet een bananenschil erover om te verteren?

3 weken 3 maanden 1 jaar 2 jaar

En een kauwgom?

7 jaar 20 jaar 28 jaar 100 jaar

Plasticafval verdwijnt zelfs nooit helemaal. Foute boel dus!

Daarom ga je met een groepje een cleanup doen. Opruimen dus. Kies één afvalsoort waar je speciaal op let. Je telt hoeveel er daarvan ligt. Ander zwerfafval ruim je ook meteen op.

Na de cleanup maken jullie een filmpje. Daarin vertel je over het zwerfafval-probleem en de oplossingen.

Stappenplan

Volg de stappen en doe de challenge.

Stap 1. Wat weet je al?

Praat over zwerfafval met je groepje en maak samen een woordweb op een apart A3-vel.

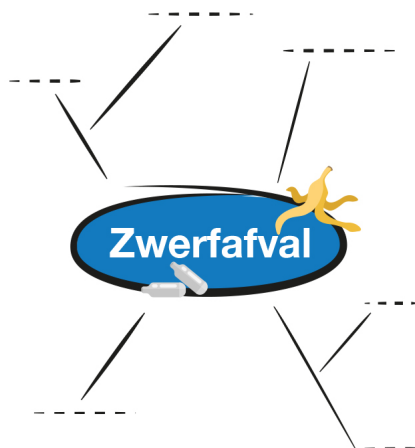
TIP: Bij de bronnen op pagina 2 staan websites en filmpjes die je kunt bekijken.

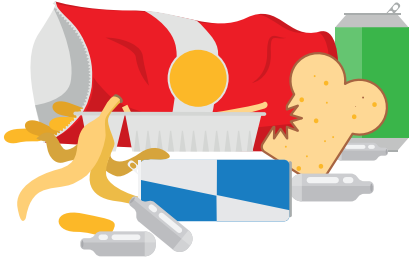
Beantwoord nu de volgende vragen:

- Welke problemen levert zwerfafval in Utrecht op?

- Op welke plekken komt je veel zwerfafval tegen?

- Welke soorten zwerfafval kom je veel tegen?

Stap 2. Kies een zwerfafvalsoort.

Waar gaat jullie groepje speciaal op letten? Kies één of meer van de volgende opties. Of bedenk zelf een zwerfafvalsoort.

- blikjes
- lachgaspatronen
- ballonnen
- peuken

eigen keuze:

Stap 3. Wat ga je doen?

Hoeveel ga je opruimen en tellen? En op welke plek?

Schrijf dit in 1 duidelijke zin op. Bijvoorbeeld:

- Ik verzamel met mijn groepje 3 zakken zwerfafval.
- Ik ga tellen hoeveel blikjes energiedrank er liggen tussen de school en de supermarkt.

Mijn doel:

Stap 4. Hoe doe je het?

Welke materialen heb je nodig?

Op welke plek ga je afval tellen en opruimen?

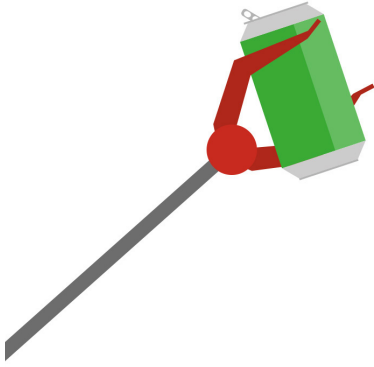
Waar breng je het zwerfafval naartoe?

Dit zijn de verschillende taken tijdens de cleanup:

- Afval rapen
- Afval tellen en turflijst invullen
- Foto's maken en filmen
- Afval wegbrengen
- Als je de app Litterati gebruikt: foto's maken van het afval.
Op een plek met wifi de foto's uploaden en taggen.

Hoe verdeel je de taken in je groepje? Maak duidelijke afspraken.

Schrijf ze op:

Stap 5. Aan de slag!

Ga buiten zwerfafval zoeken, tellen en opruimen. Let extra goed op de zwerfafvalsoort die je koos bij stap 2. Maar ander afval ruim je ook op.

TIPS:

- Maak foto's en filmpjes tijdens het voorbereiden en uitvoeren van jullie cleanup!
- Kijk ook ónder struiken of in hoog gras.
- Gebruik handschoenen of een afvalgrijper.
- Was na afloop goed je handen of gebruik een desinfecterende handgel!

Noteer hier dingen die je niet wilt vergeten:

Gebruik je de Litterati-app? Dan moet je de foto's van het afval in de app taggen en bevestigen door op het vinkje te klikken. Het uploaden gebeurt vanzelf als je wifi hebt. Zo help je mee aan wereldwijd onderzoek naar zwerfafval!

Stap 6. Maak een plan voor minder zwerfafval.

Klaar met de cleanup? Hoeveel zwerfafval heb je gevonden?

En op welke plekken lag het?

Bedenk nu met je groepje hoe je minder zwerfafval krijgt. Vooral voor de zwerfafvalsoort die jullie in stap 2 kozen.

Welke oplossingen bedenken jullie? Schrijf op:

Zet jullie top 3 op een poster.

Stap 7. Maak een filmpje

Over jullie cleanup en de zelfbedachte oplossingen maak je een filmpje. Dat duurt maximaal 3 minuten. Je legt goed uit hoe je het zwerfafval dat jullie hebben gekozen kunt verminderen.

TIPS:

- Maak een stop-motionfilmpje. Gebruik daarin de afvalsoort die jullie hebben gekozen. Handige apps zijn Stop Motion Studio (iOS en Android) of PicPac Stop Motion & Time Lapse (Adroid).
- Gebruik de poster uit stap 6 in je filmpje.

Deel je filmpje met de gemeente Utrecht!

Laat het filmpje eerst controleren door je docent. **Belangrijk!** Vanwege de privacywet (AVG) mogen er géén mensen herkenbaar in beeld zijn. Op de laatste pagina van dit werkblad krijg je filmtips en lees je hoe je de film online zet.

Stap 8. Uitkomst: challenge geslaagd?

Heb je het doel uit stap 3 behaald? ja nee

Waarom wel/niet?

Wat ging goed?

Wat zou je een volgende keer anders aanpakken?

Filmtips: hoe maak je een AVG-proof filmpje?

Vanwege de privacywet (AVG) accepteert de gemeente Utrecht alleen filmpjes waarin geen mensen herkenbaar in beeld komen. Er mogen wél mensen te zien zijn, als ze maar **niet direct herkenbaar zijn**. Je zult dus creatief moeten filmen.

Tips:

- Film mensen van achteren.
- Film mensen van bovenaf.
- Film iemand die iets voor zijn gezicht houdt. Dus wel zichtbaar, maar niet herkenbaar.
- Zoom in op handen die iets aan het doen zijn.
- Zoom in op voeten die in beweging zijn.

Kijkt er toch iemand recht in de camera? Geen ramp. Dat knip je er tijdens het monteren gewoon uit.

YouTube

Laat het filmpje door je docent controleren. Goedgekeurd? Dan ontvang je van je docent een hashtag. Zet nu het filmpje openbaar op YouTube. Vermeld de hashtag in je videotitel of -beschrijving.

Deel je filmpje met de gemeente Utrecht! Mail de YouTube-link naar samenschoon@utrecht.nl.

Turflijst zwerfafval

Onderzoekslocatie: _____ Datum: _____

soort afval	stoep/straat	berm	in park of in de natuur	onder struiken
kauwgom				
plastic dop				
plastic zakje				
plastic flesje				
plastic voedselverpakking				
kleine stukjes plastic				
lachgaspatroon				
ballon				
sigarettenpeuk				
sigarettenpakje				
blikje energiedrank				
bierblikje				
kroonkurk (bierdopje)				
hygiënisch doekje				
servetje / zakdoekje				
plastic handschoen				
chipszak				
drinkpakje				
rietje				
krant				
folder				
mondkapje				
bananenschil				
appelklokhuis				
snoeppapierkje				
Vul zelf aan:				

Omgevingsfactoren

Omschrijf de omgeving, bijv. bij woningen, tankstation, park, winkelgebied, station:

Prullenbakken aanwezig: ja nee. Indien ja: hoeveel? _____

Prullenbakken: leeg vol?

Wat voor weer is het? _____